

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés Zala megye, 2023.07.10-07.17.

Időjárás: A múlt héten folytatódott, sőt fokozódott a meleg időjárás. Eső 1-2 nap hullott, ~20-25 mm mennyiségben. A páratartalom továbbra is magas volt (átlag: >80 %!). A minimum hőmérséklet 14,8-20,1 °C, a maximum 26,5-33,3 °C között változott (átlag: 20,65-26,7 fok).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA, REPCE

Növényfenológia: Őszi árpa: tarló, hántott tarló, repce, őszi búza: betakarítás.

Károsítók:

Az őszi árpa tarlók parlagfű fertőzöttsége jelentős. Egy-egy táblán belül foltszerűen 30-60 %-os borítottsággal (1. fotó). Habár a parlagfű fejlettsége ~20-30 cm magasság, 8-12 leveles és még nem virágzik, a mielőbbi tarlőhántás javasolt.

1. fotó: Parlagfűvel fertőzött árpa tarló (2023.07.17.)

KUKORICA

Növényfenológia: címerhányás - teljes virágzás.

A kukoricában kihelyezett fénycsapda (Hottó) észlelési szinten fogta a **kukoricamolyt** (1 db imágó/csapda/3 nap), de lárva kártétel nem látható a területen. A **kukoricabogár** rajzása folyamatos, a kártevő száma technológia és terület függő. A monokultúrás területeken átlagosan 2 db bogár/növény mennyiségben található. Csapdázás javasolt.

NAPRAFORGÓ

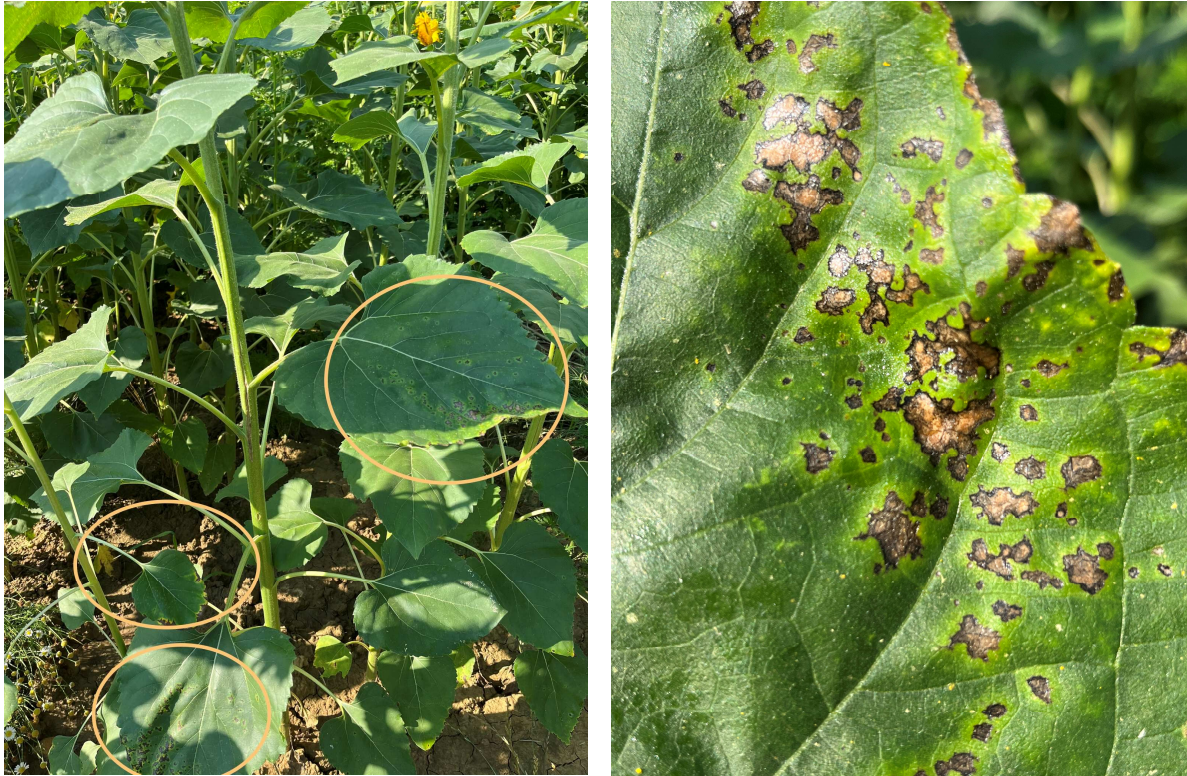
Növényfenológia: teljes virágzás.

Napraforgóban a **levéltetvek** jelenléte minimális, szinte eltűntek az állományokból. A **poloskák** népessége gyenge szintű, kártételük nem erősödött, egy-egy állományban góccokban

növényenként ~4-6 szúrásnyom látható de a legtöbb esetben a kártétel észlelési szintű, nem változott.

Napraforgóban az **alternáriás foltosság** gyenge-közepes mértékű, erősödő fellépése tapasztalható, állományszinten nőtt a fertőzés gyakorisága is.

A növények ~30-40 %-án láthatóak tünetek, már nemcsak az alsó leveleken, hanem egy-egy állományban a felső tányér alatti leveleken is megjelent a betegség (2-3. fotó).

2-3. fotó: Fokozódó alternáriás foltosság napraforgón (2023.07.17.)

Napraforgóban a **parlagfű** (140-170 cm magas növények) fertőzöttség egy-egy táblán jelentős, a tábla széleken, és gyakran a táblák belsejében is (4. fotó).

4. fotó: Parlagfűvel fertőzött napraforgó állomány (2023.07.17.)

BURGONYA

Növényfenológia: gumófejlődés.

Károsítók:

A **burgonyabogarak** népsége észlelési szintűre csökkent. Újabb kártételek nem jellemzőek. Az **alternáriás levélfoltosság** tünetei gyenge fokozatúak maradtak az alsó leveleken, a fertőzés gyakoriságában nem látható változás, a növények ~5-10 %-a fertőzött.

A **burgonyavész** tünetei nem erősödtek a múlt hetihez képest (az öntözetlen állományokban), amely valószínűleg a kórokozó lassabb fejlődésének köszönhető. A fertőzések az esős, párás napokon bekövetkeznek az éjszakai órákban, de a tartósan meleg nappali időjárás miatt (30 fok feletti hőmérséklet) a tünetek megjelenése várat magára. A fertőzési nyomás továbbra is magas (főleg az öntözött kertekben) ezért a folyamatos védelem indokolt.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: gyümölcsnövekedés-színeződés; cseresznye, meggy: szüret után.

Alma, körte: gyümölcsnövekedés (~80-90 %-os gyümölcsméret, gyümölcs színeződés);

Károsítók:

Almában a **varasodás** fertőzésveszélye a múlt héten csökkent, amely részben a gazdanövény fejlettségével (gyümölcs) részben a meleg (30 fok körüli), többségében száraz időjárással magyarázható. A páratartalom ugyan magas volt, amely kedvezhetett volna a fertőzéshez de nem volt tartós a levélnedvesség és a konídiumok képződése, csírázása is alacsony szintre csökkent a magas nappali hőmérséklet miatt (optimális: 16-20 °C, efelett fokozatosan csökken a csírázóképeség). Újabb tünetek megjelenése nem tapasztalható, de a megelőző védelem folytatása javasolt. Körtében az almához hasonló a fertőzési helyzet, azzal a különbséggel hogy az erősen fertőzött fákban a varasodás micéliumának rügyekbe való húzódására nagy az esély, ezért ott továbbra is az intenzív védelem javasolt.

A **lisztharmat** fellépése az érzékeny fajtákon jelentősebb, itt a felhalmozódott fertőző anyag és a magas páratartalom továbbra is jelentős fertőzést válthat ki. Az idei évi fertőzöttség mellett a rügyekbe behúzódnak a micéliumtömeg ez esetben is növelheti a következő évi fertőzési nyomást, ezért további intenzív védelem javasolt!

Almában az **almamoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő, 8-10 db imágó/csapda/3 nap fogással. A védekezés a kelő lárvák ellen időszerű és javasolt. Házi kertben (védelem nélkül) 2-5 %-os gyümölcsfertőzöttség tapasztalható. Az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, enyhén növekvő egyedszámmal és kártételi nyomással (62-104 db imágó/csapda/3 nap).

Almában (házi kertben) és körtében gyakori és növekvő a gyümölcsökön megjelenő **monília rothadás**. Megelőző védekezés javasolt.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása alacsony szintű, 3-5 db imágó/csapda/3 nap fogással. Kártétel nem jellemző a hajtásokon. Szilvában stagnáló szintű a **szilvamoly** rajzása (19-20 db imágó/csapda/3 nap). A molyos gyümölcsök aránya növekvő (~2-4 %), folyamatos. Védekezés javasolt.

Cseresznyén, meggyen a **sztigminás levéllyukacsosodás, és a blumeriellás levélfoltosság** a múlt héten nem növekedett, de házi kertben így is közepes, sok helyen erős mértékű fertőzések alakultak ki. A lombozat sárgulása, hullása folyamatos.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fürtzáródás

Szőlőben az amerikai szőlőkabóca lárvafejlődése folyamatos. **A lárvák előfordulási aránya : L1: 4 %; L2: 5 %; L3: 26 %; L4: 14 %; L5: 51 %).** A lárvák száma a rendszeresen védett ültetvényekben alacsony szintű, 1-2 db lárva/100 levél mennyiséggel. A felhagyott, nem gondozott ültetvényekben a kabócák száma továbbra is magas, 25-35 db lárva/100 levél mennyiségű. A lárvák elleni védekezés továbbra is indokolt, emellett javasolt kihelyezni az imágók megfigyelésére a ragacsos sárgalapokat.

A felhagyott ültetvények gondozása vagy kivágása valamint a folyamatosan megjelenő **fitoplazma-szerű tüneteket** mutató tőkék eltávolítása a betegség terjedését lassíthatják, ezért ezek elvégzése mielőbb indokolt!

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye a száraz, meleg napoktól kezdve tovább csökkent, de még mindig láthatóak a fejletlenebb, madárkás fürtökön sporuláló peronoszpóra telepek. A lombozaton is jelentős a betegség előfordulása, ott is gyakori a tömeges spóra kiverődés, mely egy-egy esőzés alkalmával a páratelt közegben újabb fertőzést indukálhat.

Szinte robbanásszerűen jelentek meg a **feketerothadás** tünetei a fürtökön (5. fotó). Több érzékeny fajtában jelentkezett idén is a betegség. A kevésbé gondozott szőlős kertekben közepes-erős fürtfertőzöttség is megfigyelhető. A betegség ellen a védekezést folytatni szükséges.

5. fotó: Feketerothadás fürt-és levéltünete szőlőn (2023.07.14.)

A **lisztharmat** fertőzésveszélye a száraz, meleg, párás időszakokban emelkedik, csökkenés akkor várható, ha tartósan 32 fok fölé emelkedik a nappali hőmérséklet (és magas az UV sugárzás, de az sajnos szinte mindig magas). A tünetek megjelenési gyakorisága jelentősen emelkedett, főleg házi kertben. Érzékeny fajtákon sok esetben közepes-erős fokozatú fürttünetek láthatóak. Az intenzív védelem nagyon fontos.

DIÓ

Dióban 2023.07.17.-én fogtuk az első **nyugati dióburok-fúrólégy** egyedet. A tavalyi évben Zala vármegyében a kártevő alacsony népességgel rajzott ültetvényben, házi kertben és szórványban is (a tömeges rajzás időszakában aszályos, meleg időjárás volt) és ez kitartott egészen szeptemberig. A kártétel és a telelőre vonuló lárvák száma is minimális volt, ezért az idei évben szintén kis népesség előfordulása valószínűsíthető, figyelembe véve, hogy a bábok

egy kis része 2 évig is képes fennmaradni a talajban. A sárgalapok kihelyezése és a rajzásmegfigyelés javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2023. július 17.

Tűh Annamária
előrejelző